

1. UDKAST

Region Sjællands frivilligpolitik 2020 – engagerede borgere i en sund region

Dato: 22. juni 2020

Brevid: 4347276

Indhold

1. Forord – politiker
2. Region Sjællands vision
3. Den frivillige indsats i øjeblikket
4. Sundhed på nye måder og tættere på borgeren
5. Nye samarbejder med frivillige på tværs
6. Det er attraktivt at være frivillig

1. Forord

Indsættes senere

2. Region Sjællands vision

Region Sjælland vil arbejde sammen med frivillige, foreninger og civilsamfundet om at skabe mere livskvalitet og få flere sunde borgere i en sund region.

Den synergi der skabes i mødet mellem frivillige, sundhedsprofessionelle og den enkelte borger vil vi bruge til at gøre sundhedsvæsenet endnu stærkere, så Region Sjælland er et sundt og godt sted at leve.

Engagerede frivillige medborgere yder en uvurderlig indsats, når det drejer sig om at støtte og hjælpe borgere i at kunne håndtere livets forskellige faser.

Frivillige gør en forskel i mange sammenhænge, hvor regionen er i kontakt med borgere. I det velfungerende samarbejde, der er med frivillige, oplever Region Sjælland, at frivillige tilføjer en ekstra værdi og noget særligt til borgeren.

Fremtidens sundhedsvæsen tilbyder en række behandlinger og sundhedstilbud tæt på borgeren. Dette sker parallelt med, at borgerne får højt specialiseret behandling på sygehusene. Nye teknologier og digitale løsninger bliver i højere grad en del af behandlingen.

De behandlingsforløb, som borgerne indgår i, betyder som oftest, at borgeren er i kontakt med flere behandlere på samme tid. Frivillige har mulighed for at støtte borgeren i forløbet og bygge bro til borgerens tilbagevenden til hverdagslivet.

Frivillighed indgår som en naturlig del af hverdagen på sygehusene og i psykiatrien, og Regionen inviterer til, at frivillige tager del i udvikling af det samlede sundhedsvæsenet.

Der er tre særlige områder, som har fokus i frivilligpolitikken:

- Region Sjælland værdsætter den frivillige indsats, og vi ser nye perspektiver i et tæt samarbejde med frivillige om at sprede kendskabet til de nye teknologiske muligheder i sundhedsvæsenet.
- I samarbejde med kommuner, frivillig organisationer og patientforeninger vil vi arbejde med at gøre det enkelt at knytte relationer mellem borgere og frivillige i deres

lokalområde. Vi støtter en organisering, som gør det nemt for frivillige være en gennemgående støtteperson, som kan hjælpe borgeren tilbage til hverdagslivet.

- I Region Sjælland investerer vi tid og ressourcer sammen med frivillige, foreninger og organisationer i at skabe fælles initiativer, som støtter vores borgere og udvikler sundhedsvæsenet. Vi gør det let og attraktivt at være frivillig.

3. Den frivillige indsats 2020

Region Sjælland er privilegeret, fordi der allerede er et velfungerende samarbejde med omkring 450 frivillige på sygehusene og i psykiatrien.

En frivilligt indsats i Region Sjælland

- udføres for andre end ens familie
- er et supplement til den sundhedsprofessionelle indsats
- er formelt organiseret, fx gennem en forening eller efter fast aftale med en institution eller et sygehus
- er ulønnet.

Almindelig hjælpsomhed betragtes ikke som en frivillig indsats.

Regionen oplever, at frivillige tilfører ekstra værdi til medarbejdernes professionelle pleje, og borgerne er taknemmelige for den frivillige indsats. Det fundament vil vi gerne bygge videre på.

Eksempler på frivilliges funktioner

Frivillige på sygehusene vejleder, støtter og yder omsorg og hjælp til patienter, som er indlagt på afdelingerne.

- De frivillige *guides* er typisk i forhallen, hvor de hjælper patienter og pårørende med at finde vej og føle sig bedst muligt tilpas på sygehusene.
- *Patientstøtterne* giver støtte og nærvær, oftest ved at tale med indlagte patienter og pårørende på afdelingerne.
- De frivillige fra *vågetjenesten* sidder hos patienten i den sidste fase.
- Ungdommens Røde Kors underholder indlagte børn og deres søskende.

Patienter og pårørende kan få vejledning og samtale med frivillige fra forskellige patientforeninger blandt andet i INFO-Stedet.

På akutsygehusene og i psykiatrien har de frivillige en værtsfunktion i akutmodtagelsen, hvor de støtter og informerer patienter og pårørende, som venter på at komme ind på skadestuen.

I Psykiatrien arbejdes der hovedsageligt med frivillighed i landsindsatsen EN AF OS, som har til formål at bryde tavshed, tvivl og tabu om psykisk sygdom. Som del af indsatsen fortæller frivillige om egne erfaringer med behandling og indlæggelser, så fagpersonale, praktikanter og alle nyansatte i psykiatrien får blik for brugerperspektivet.

Samarbejdet med de frivillige sker først og fremmest gennem organisationerne Røde Kors, Ungdommens Røde Kors, Ældre Sagen, Kræftens Bekæmpelse og andre patientforeninger, som samarbejder med regionens frivillighedskoordinatore på sygehusene. På akutområdet er der et landsdækkende samarbejde med Hjerteløberne, som yder hurtig indsats til borgere med hjertestop ved hjælp af en app.

Frivillighedscoordinatorer

I Region Sjælland er det allerede nemt at være frivillig, fordi området varetages af ansatte frivillighedscoordinatorer på sygehusene og i psykiatrien.

Frivillighedscoordinatorerne sørger for trygge rammer for de frivillige og for, at de formelle ting ved at være frivillig er i orden. Desuden bliver der lokalt arrangeret fælles uddannelse, temadage, sparring mm.

4. Sundhed på nye måder og tættere på borgeren

Region Sjælland har etableret Danmarks første E-hospital, og udviklingen af nye teknologiske behandlingsmetoder har taget fart.

Der er mange muligheder for at give behandling med nærhed på afstand. Flere og flere sundhedsydelser bliver fremover leveret til borgeren i eget hjem ved brug af virtuelle løsninger fra afstand.

Eksempler på digitale løsninger, som har fået ekstra betydning for borgerne.

- Videokonsultationer hos praktiserende læger via app'en "Min læge"
- Videokonsultationer hos speciallæger, psykologer, fysioterapeuter, kiropraktorer
- Ambulante besøg på sygehuse og skadestuer ved brug af video
- Konsultationer i hjemmet mellem hjemmesygeplejerske og egen læge via iPad

E-hospitalet yder specialistrådgivning til almen praksis, kommunale hjemme- og akutsygeplejersker samt udvikler træningsprogrammer til patienter m.v.

Region Sjælland informerer løbende om de nye digitale værktøjer til frivillige organisationer, patientforeninger, kommuner og samarbejdspartnere.

De borgernære sundhedsløsninger udvikler sig på tværs af sygehuse, kommuner, almen praksis og de øvrige behandlere i det nære sundhedsvæsen. Borgernes tryghed og mestring i brug af nye digitale muligheder kan forbedres ved et nyt og tæt samarbejde med frivillige.

Aktørerne i det nære sundhedsvæsen

Praktiserende læger, speciallæger, fysioterapeuter, psykologer, fodterapeuter, tandlæger, E-hospitalet og samarbejdet med kommunernes sundhedsområde.

Mange frivillige er allerede fortrolige med f.eks. videokonsultationer og har lyst til og interesse i at hjælpe andre med de nye digitale muligheder.

Der vil altid være patienter og borgere, som mangler tekniske kompetencer, og som kan have brug for en ekstra hånd til teknisk hjælp.

5. Nye samarbejder med frivillige på tværs

Borgere, som er i et behandlingsforløb mellem sygehus, kommunale tilbud og eget hjem, kommer i kontakt med forskellige behandlere og sektorer på samme tid.

De frivillige har mulighed for at spille en særlig rolle i borgerens liv, hvis den frivillige også kan være en gennemgående støtte for borgeren.

Navigatortilbud

Navigator er et eksempel på en frivillig støttefunktion, som Kræftens Bekæmpelse etableret til borgere, som har særligt behov for støtte i et behandlingsforløb.

Den frivillige kan f.eks.

- tage med som bisidder til samtaler på sygehuset og i kommunen
- hjælpe med at skabe overblik over undersøgelser, rehabiliterings-tilbud, relevante aktiviteter
- lytte til tanker og bekymringer og give støtte i hverdagen til at finde løsninger på praktiske problemer.

Borgere, som ønsker støtte fra en frivillig, skal kunne få hjælp i et behandlingsforløb, som går tværs af sygehus, kommune, almen praksis og andre behandlere i det nære sundhedsvæsen.

Regionen tager medansvar for en organisering, der muliggør, at den frivillige følger borgeren.

Klare aftaler er vigtigt

Det er en forudsætning for relationen mellem borgeren og de frivillige, at borgeren ønsker den frivilliges indsats, og at der er klare retningslinjer og aftaler for indsatsen.

Det skal eksempelvis være tydeligt for borgeren, at der er tale om hjælp fra en frivillig, og at denne har tavshedspligt.

Vi er åbne over for ønsker og ideer, som kan være med til at gøre det nemmere at være patient i sundhedsvæsenet.

Den frivillige kan vejlede borgeren i overgangen fra sundhedsvæsenet til en aktiv hverdag i eksempelvis en forening.

Samtaler med frivillige øger livskvalitet og fremmer sundhed

Hjerteforeningens patientstøtteordning er et landsdækkende netværk af frivillige, som tilbyder samtaler med borgere, der er indlagt på sygehus med hjertesvigt. De frivillige deler erfaringer med patienten. Erfaringer viser, at samtaler med en ligestillet hjælper den hjertesygge til bedre at kunne acceptere den kroniske sygdom og leve et godt liv.

Vi er opsøgende i nye samarbejdsrelationer, som gør det nemmere for borgeren at indgå i for- eningsaktiviteter.

Vi vil gøre brug af de frivilliges indsigt og erfaring, så opgaverne hele tiden udvikler sig i en retning, som er til gavn for borgerne.

6. Det er attraktivt at være frivillig

Region Sjælland har rigtig gode erfaringer i samarbejdet med frivillige, foreninger og organi- sationer.

En frivillig indsats gavner både den, der modtager og den, der giver.

Vi arbejder kontinuerligt på at styrke samarbejdet, udvikle de eksisterende initiativer og tænke frivillige organisationer ind på nye og innovative måder i regionens opgaveløsning på sundhedsområdet.

De frivillige er der, hvor borgerne får gavn og glæde en frivillig indsats.

Vi inviterer til at udvikle samarbejdet, så frivillige er en naturlig del af og yder en supplerende indsats i regionens opgaver.

Hvem er de frivillige?

Frivillige er almindelige medborgere, der ønsker at gøre en indsats til gavn for andre.

Vi værdsætter de frivillige og anerkender, at de kan

- gøre en forskel – både for borgere og medarbejdere
- give mere livskvalitet til borgere
- udføre ekstra omsorg, som i dag ikke varetages af medarbejderne
- øge mangfoldigheden på sygehusene og i det nære sundhedsvæsen
- understøtte foreninger i at danne netværk og dermed støtte borgerens tilbagevenden til hverdagslivet.

Den sundhedsfaglige og politiske ledelse går forrest i at udvikle et ligeværdigt samarbejde med de frivillige. Samarbejdet sker med respekt for den forskel, der er på ansatte og frivillige, hvor ansatte løser de opgaver, de er ansat til. De frivillige supplerer den sundhedsfaglige ind- sats og udfører opgaver af f.eks. praktisk eller omsorgsmæssig karakter.

Vi anerkender, at den enkelte frivillige kun løfter opgaver, som ligger inden for deres interesse, og hvor de selv føler, at de kan gøre en forskel.

Vi gør det attraktivt for de frivillige i Region Sjælland ved at

- gøre det enkelt at være frivillig
- skabe de bedst mulige rammer for samarbejdet med frivillige
- stille faciliteter til rådighed
- tage godt imod de frivillige
- respektere og påskønne indsatsen
- sørge for, at frivillige får mulighed for hjælp og supervision i svære situationer
- ledelsen går foran i samarbejdet med de frivillige
- lette opstarten af projekter, som involverer frivillige
- holde regionale og lokale temadage, undervisning og sociale aktiviteter for de frivillige
- vise mod til at rykke rammerne for samarbejde og finde løsninger i fællesskab.

I Region Sjælland afsærler vi tid og ressourcer til at understøtte nye frivillige initiativer.

Vi deler viden og fortæller de gode historier, som kan inspirere frivillige og medarbejdere, sundhedsprofessionelle og ledere i regionen, kommuner og organisationer til at udbygge og styrke samarbejdet.